

RIIGI TEATAJA

Nr. 101.

30. novembril 1934.

Nr. 101.

- Art. 791. Tapaloomade pealt võetava riigimaksu seadus.
792. Piimaseaduse teostamise määrus.
793. Halliste Ühis pangale moratooriumi pikendamise otsus.
794. Otsus Petseri linna heaks raudteel veetavate kaupade pealt maksu sisse-
seadmise kohta.
795. Teadaanne Eesti, Läti ja Leedu vahel sõlmitud Üksmeele ja koostöö le-
pingu jõusseastumisest.
796. Riigivanema otsus nr. 949.

791. Tapaloomade pealt võetava riigimaksu seadus.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 21. novembril 1934.

§ 1. Põllumajanduslikkude koduloomade tervishoiu eest hoolitsemi-
seks ja loomataudide vastu võitlemiseks vajalikkude kulude katteks võetakse
elustapaloomade kui ka tapetult müügile toodud loomade pealt riigimaksu.

§ 2. Riigimaksu võetakse tapaloomade keskmisest väärtusest: veiste,
hobuste ja sigade pealt — 2%, vasikate, lammaste ja kitsede pealt — 1%.
Loomade keskmise väärtuse määrab igaks majandusaastaks Vabariigi Valitsus
Põllutööministri ettepanekul.

§ 3. Tapamajades tapetud ja tapetult järelevaatusele toodud loomade
pealt nõuavad sisse riigimaksu vastava tapamaja juhatus ja lihajärelevaatuse
asutises — asutise juhataja.

§ 4. Tapaloomade pealt võetava riigimaksu sissenõudmise, aruandmise
ja summade sissemaksmise korra ning nimetatud summade hoiukoha määrab
kindlaks Põllutööminister kokkuleppel Majandusministri ja Riigikontrolöri-
ga.

§ 5. Riigimaksu sissenõudmise ja aruannete koostamise eest makstakse
tapamajade juhatustele ja lihajärelevaatuste asutiste juhatajaile tasu riigimaksu
summadest Põllutööministri poolt kinnitatud normide alusel.

§ 6. Tapaloomade pealt võetav riigimaks kuulub Põllutööministee-
riumile ja antakse sama ministeeriumi loomatervishoiu osakonna käsutusse
loomataudide vastu võitlemiseks, loomade tervishoiu eest hoolitsemiseks ja
taudidesse lõpnud ning taudide tõttu hävitatud loomade ja esemete eest loo-
made omanikele kahjutasu maksmiseks.

Tapaloomade pealt võetava riigimaksu kulude ja tulude eelarved ja aru-
anded iga majandusaasta kohta kinnitab Vabariigi Valitsus.

Tapaloomade pealt võetava riigimaksu eelarve-aasta ühtub riigi eelarve-aastaga.

§ 7. Riigimaksu ülejäägist moodustatakse tagavarakapital kuni Kr. 30.000.—, millest kaetakse ettenägematud ja erakorralised puudujäägid lisa-eelarve korras.

Kui lisa-eelarve korras ja tagavarakapitalist summasid kulutatud, siis kaetakse need kas sama või järgnevate majandusaastate riigimaksu ülejääkidest kuni ettenähtud summa suuruseni.

Kõik riigimaksu summad, mis üle jäävad tagavarakapitali täiendamisest, kantakse riigi tuludesse.

§ 8. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega. Samast ajast kaotab maksvuse Riigi %—maks tapaloomade pealt (RT 65/66 — 1920).

Tallinnas, 21. novembril 1934.

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

N. Talts

Põllutööminister.

792. Piimaseaduse teostamise määrus.

Antud Vabariigi Valitsuse poolt 16. novembril 1934.

Alus: Piimaseaduse § 26 (RT 56 — 1934).

1. osa.

Piima ja piimasaaduste kaubanduslik liigitus, nõuded liikide ja liigitatud saaduste tootmise kohta.

§ 1. Piim ja piimasaadused siseturul kaubandusliku liiklemise otsarbel liigitatakse järgmiselt:

A. Piim.

- 1) Rõõskpiim liigitusega:
 - a) lastepiim ehk rõõskpiima erivalik;
 - b) rõõskpiima esimene valik;
 - c) rõõskpiima teine valik;
 - d) pastöriseeritud piim.
- 2) Kooritud piim.
- 3) Hapud piimad liigitusega:
 - a) hapupiim;
 - b) kultuurhapupiimad (keefir, jogurt j.t.);
 - c) võipiim.

B. Koor.

- 1) Vahukoor.
- 2) Kohvikoor.
- 3) Hapukoor.
- 4) Koorejäätis.

C. Või.

- 1) Lauavõi.
- 2) Köögivõi.

D. Juust.

- 1) Laabi- ja kohupiima-juustud.
- 2) Konservjuust.
- 3) Kohupiim.

E. Kuivendatud piimad.

- 1) Piimapulber liigitusega:
 - a) täispiima pulber;
 - b) kooritud piima pulber.
- 2) Kondenseeritud piim liigitusega:
 - a) kondenseeritud täispiim;
 - b) kondenseeritud täispiim, suhkruga;
 - c) kondenseeritud kooritud piim;
 - d) kondenseeritud kooritud piim, suhkruga.

F. Eri-piimajoogid (kakaopiim, linnasepiim) ja muud eri-piimapreparaadid.

§ 2. Käesolevas määruses ettenähtud liiginimetust piimale või piimasaadusele võib kasutada selle turustamisel, kui saaduse kvaliteet ja tootmine ning turustamiseks ettevalmistamine on kooskõlas selle liigi kohta ülesseatud nõuetega.

Ükski isik, asutis või äriühing ei või müüa, müügiks välja panna või pakkuda või muul teel turustada, siseturu nimetoiduks kasutamise otstarbel, piima või piimasaadusi liiginimetuste all, mis pole ette nähtud käesoleva määrusega. On keelatud kasutada liiginimetust piimale või piimasaadusele, mille kvaliteet, tootmine, turustamiseks ettevalmistamine või turustamine pole kooskõlas selle liigi kohta käesolevas määruses ettenähtud nõuetega.

Rõõskpiim.

§ 3. Rõõskpiimaks nimetatakse ja selle üksikute liikide nimetuste all võib turustada otseseks inimtarviduseks ühe või mitme lehma udarast täielikult väljalüpsitud puhast piima, millest ei ole kõrvaldatud ühtegi selle loomuliku koosseisu osa, ega ka midagi lisatud juurde. Rõõskpiim ei tohi sisaldada alla 3,0% piimarasva, alla 8,5% rasvavaba piima kuivainet; ta erikaal peab $+15^{\circ}\text{C}$ temperatuuris asuma 1.028—1.034 piirides; happekraad Soxhlet-Henkeli järele ei tohi olla alla $6,0^{\circ}$ ega üle $8,5^{\circ}$; ta kestus reduktiooni katsel ei tohi olla alla 20 minuti.

§ 4. Lastepiim ehk rõõskpiima erivalik, edaspidi lühendatult märgitud erivalik-piim, on rõõskpiima kõrgem liik. Erivalik-piima tohib müügile lasta toorespiimana, s.o. ei tohi olla käsitletud temperatuurides, mis ületavad lüpsisoojuse. Erivalik-piima müük võib sündida ainult kinnistes, tootja majapidamises täidetud klaaspudelites ning mitte hiljem kui kolmkümmend tundi pärast lüpsmist.

Erivalik-piim, peale üldiste rõõskpiima kohta ülesseatud nõuete, peab kuni tarvitajale üleandmiseni sisaldama vähemalt 3,2% piimarasva; happekraad ei tohi olla üle $7,5^{\circ}$ Soxhlet-Henkeli järele, elavate mikroorganismide arv ühes kuupsentimeetris piimas ei tohi olla üle 150.000 ning ühes kümnendikus kuupsentimeetris piimas ei tohi leiduda ühtegi või 10 cm^3 piimas mitte üle 30 kolibakteri (*Escherichia* — *Aerobacter* gruppi kuuluvate mikroorganismide) eo.

Erivalik-piima tootmine peab vastama §§ 5—13 nõuetele.

§ 5. Iga loom karjas, keda kasutatakse erivalik-piima tootmisel, peab alluma loomaarstlikule tervishoiulisele järelevalvele.

Erivalik-piima lehmad peab enne lauta asetamist tuberkuliniseeritama ja juureldama Brutselloosi suhtes loomatervishoiu osakonna poolt üldiselt ettekirjutatud meetodite järele. Ainult neid loomi võib paigutada erivalik-piima lehmade lauta, keda loomaarst on tunnustanud terveks. Edaspidine nende lehmade järelevaatuse peab sündima vähemalt neli korda aastas, vaheaegadega mitte üle 3 kuu. Järelevaatuse andmed kannab loomaarst selleks määratud majapidamises peetavasse raamatusse.

Erivalik-piima tootvas majapidamises ei tohi leiduda tiisikust, nakkavat nurisünnitust (brutselloosi), agalactia streptococcia või kroonilisi udarahaigusi põdevaid kui ka nendele haigustele bioloogiliselt või seroloogiliselt reageerivaid või nende haiguste kahtlasi loomi.

Uute loomade juurdevõtmine erivalik-piima karja on lubatud ainult loomaarstliku kontrolli järele.

Igasugustest haigusjuhtumitest erivalik-piima karjas peab karja kontrollivale loomaarstile viibimata teatama. Haigestunud ja haigustekahtlased loomad tuleb otsekohe karjast, nii laudas kui ka karjamaal, eraldada; nende piima kasutamine erivalik-piimana on keelatud. Haigestunud loomi võib erivalik-piima karja tagasi viia peale tervenemist ainult kontrolliva loomaarsti loal.

§ 6. Erivalik-piima kari peab oma pidamistingimustelt kuuluma karja kontrollassistendi järelevalve alla.

§ 7. Erivalik-piima tootev majapidamine peab olema Põllutöoministeeriumis selleks ettenähtud korras kõlblikuks tunnustatud ja registreeritud, ning omama luba Põllutöoministeeriumilt erivalik-piima tootmiseks.

§ 8. Erivalik-piima karjaga ühes laudas ja karjamaal ei tohi pidada teisi veiseid ja muid koduloomi, kui nad ei allu loomaarstlikule tervishoiulisele kontrollile samadel alustel erivalik-piima karjaga.

Erivalik-piima tootmisel ei või kasutada lehma 10 päeva pärast poegimist ja kinnijäävaid lehma, kui neid lüpstakse vähem kui kaks korda päevas või kui kinnijääva lehma päevane toodang on alla kahe liitri piima.

§ 9. Erivalik-piima karja söödaks ei või kasutada söötaineid, mis piima koosseisu või maitset võivad rikkuda (rikkalikult loomanaereid ja nende lehti, toidujätteid, roiskunud, kopitanud, mädanenud või hallitanud sööte j.n.e.). Piimatootmise järelevalve tebstajal on õigus keelata erivalik-piima karjale kasutada eelmärgitud kui ka teisi piima kvaliteeti rikkuvaid sööte ja kontrollida karja söödaratsioone.

§ 10. Erivalik-piima tootmisel ja käsitlemisel teotsevad isikud alluvad tervishoiuarsti järelevalvele üks kord aastas. Iga uus juurdetuliija peab enne majapidamisse asumist alluma kontrolliva tervishoiuarsti järelevaatusele. Haigestumistest piima tootmisel teotsevate isikute juures ja nakkushaiguste esiletulekust erivalik-piima tootvas majapidamises tuleb kontrollivale arstile teatada ja haiged piima tootmiselt eemaldada. Nimetatud isikud peale tervenemist võivad asuda erivalik-piima tootmisele ja käsitlemisele kontrolliva arsti loal.

§ 11. Erivalik-piima tootmine peab sündima puhtas, tervishoiu nõuete kohases laudas. Erivalik-piima karja laudana võib kasutada ainult puhast lauta, kust sõnnik vähemalt kaks korda päevas peab eemaldatud olema. Laudade valgustuspead peab olema mitte alla $\frac{1}{20}$ lauda põrandapinnast. Pimedaks päevajaks peab laut varustatud olema küllaldase kunstliku valgustuse

võimalusega. Lauda põrand, virtsarennid, sõimed peavad valmistatud olema vett mitteläbilaskvast, siledast materjalist ning peavad olema kergesti puhastatavad. Laudad peavad omama korralikku õhuvahetusseadeldist. Lauda seinad ja lagi peavad siledad, puhtad ja vähemalt kaks korda aastas lubjatud olema. Laut peab omama küllaldast puhtavee-varustust, mis võimaldab küllaldase joogivee tagavara, lehmade ja tarbe korral lauda pesemist ning nõuetekohast piimakäsitlust.

§ 12. Erivalik-piima tootmine peab sündima erilise hoole ja puhtusega. Enne lüpsmist tuleb lehma udar ja selle ümbrus hoolega puhastada, tarvitades selleks puhast vett ning kuivatades puhta rätikuga. Lüpsjad peavad kandma puhast pestavat üliriiet ning pesema käed enne lüpsi vee ja seebiga, kasutades käte kuivatamiseks eraldi selleks kasutatavat puhast rätikut. Lüpsikuna võib kasutada ainult selleks otstarbeks kasutatavat nõu, mis enne lüpsi korralikult puhastatud ja steriliseeritud. Esimesed piimajoad igast nisast tuleb eraldada erivalik-piimast. Erivalik-piim tuleb kohe peale lüpsi laudast eemaldada, kurnata, peale kurnamist kiiresti vähemalt 6° C temperatuurini jahutada, ning kuni tootja majapidamisest väljasaatmiseni hoida mitte üle $+8^{\circ}$ C temperatuuris. Majapidamised peavad erivalik-piima jahutuseks ja hoiuks küllaldaste jäätagavaradega varustatud olema.

Erivalik-piima täitmine väikemüügipakendisse sünnib tootja majapidamises. Jahutamatu pakkida ja müüa võib erivalik-piima ainult siis, kui see jõuab tarvitajani kahe tunni jooksul pärast lüpsi.

Erivalik-piima kurnamine, jahutamine ja pudelitesse täitmine peab sündima ainult selleks otstarbeks kasutatavas puhtas, tervishoiu nõuetele vastavas ruumis. See ruum ei või olla otseses ühenduses ukse või muu lahtise avause kaudu karjalaudaga, söödaruumidega, eluruumidega või köögiga, sigalaga ega teiste ruumidega, millede kasutamise iseloom võib rikkuda piima kvaliteeti.

§ 13. Kõik erivalik-piima tootmisel ja turustamisel otseselt piimaga kokku puutuvad abinõud, riistad ja nõud tuleb korralikult puhtaks pesta ning enne uuesti tarvitamist keetmise või auru abil steriliseerida. Majapidamised peavad varustatud olema sisseseadetega, mis võimaldavad nõude ja riistade steriliseerimist.

§ 14. Rõõskpiima esimese valikuna võib turustada toorest täispiima, mis on kõlblik otseselt toiduks, ning mille tootmine ja turustamine sünnib vastavalt käesolevas määruses rõõskpiima esimese valiku kohta ülesseatud nõuetele. Erivalik-piima pärast 30 tunni möödumist lüpsist võib turustada esimese valiku piimana, kuni ta vastab esimese valiku piima normidele.

Lisaks üldistele rõõskpiima kohta ülesseatud nõuetele, peab rõõskpiima esimene valik oma koosseisult, iseloomult ja väärtuselt ükskõik missugusel turustamise momendil vastama veel järgmistele nõuetele:

Happekraad ei tohi ületada $8,0^{\circ}$ Soxhlet-Henkeli järele.

Rõõskpiima esimene valik ei tohi käsitletud olla temperatuuridega, mis ületavad lüpsisoojuse, ta ei tohi sisaldada ühes sajandikus sm^3 piimas ühtegi, või 10 sm^3 piimas mitte üle 300 kolibakteri eo; ning ta kestus reduktiisi katsel peab olema kuni tarvitajale üleandmiseni üle 2 tunni.

Rõõskpiima esimese valiku tootmine peab sündima §§ 15—17 nõuete kohaselt.

§ 15. Rõõskpiima esimest valikut toota ja turustada võivad majapidamised, mis koondunud Põllutöoministeeriumi poolt heakskiidetud eripõhikirja

alusel teotsevatessse piimatootjate ühingutesse, piimatavalitusühingutesse või karjakontrolli teotstavatesse ühingutesse, kui nimetatud ühingud teotsevad käesoleva määruse III osas (§§ 70—80) ettenähtud korra alusel.

Üksikmajapidamised, kui nad ei kuulu liikmena varentähendatud ühingutesse, võivad toota ja turustada rõõskpiima esimest valikut Põllutöõministeeriumi põllumajanduse osakonna loal. Luba annab osakond majapidamistele esitatud sooviavalduse põhjal, kui majapidamised on täitnud nõudeid, mis ette nähtud käesoleva määruse §§ 16, 17, 46, 54, 55 ja 76.

§ 16. Rõõskpiima esimest valikut tootvad karjad alluvad loomaarstlikule tervishoiulisele järelevalvele. Karja loomaarstlikku tervishoiulist järelevaatust peab loomaarst toimetama vähemalt kaks korda aastas vaheaegadega mitte üle kuue kuu. Neis karjades ei tohi leiduda lahtist tiisikust, nakkavat nurisünnitust või kroonilisi udarahaigusi põdevaid loomi.

Karjade pidamistingimused peavad kuuluma karja kontroll-assistendi järelevalve alla.

§ 17. Rõõskpiima esimese valiku tootmine peab sündima puhtalt ja tervishoiu nõuete kohaselt. See piim tuleb tootja majapidamises kohe pärast lüpsi ja kurnamist mitte üle $+8^{\circ}\text{C}$ temperatuurini jahutada ja kuni tootja majapidamisest ärasaatmiseni selles temperatuuris alal hoida. Tingimused esimese valiku piimakarja lautade ja rõõskpiima esimese valiku lüpsi ning käsitlemise kohta tootja majapidamises on ette nähtud piimatootjate ühingu poolt teostatava kontrolli ja järelevalve korras.

§ 18. Rõõskpiima teine valik on rõõskpiima madalam liik. Oma koosseisult, omadustelt ja väärtuselt teise-valikuline piim peab vastama üldistele § 3 tähendatud rõõskpiima kohta käivatele nõuetele.

§ 19. Pastöriseeritud piimana võib turustada piima, kui see on pastöriseeritud Põllutöõministeeriumi poolt selleks kõlblikuks tunnistatud sisseadega.

Pastöriseeritud piim peab vastama üldistele rõõskpiima kohta § 3 ülesseatud nõuetele. Lisaks neile nõuetele pastöriseeritud piim ei tohi sisaldada ühes kuupsentimeetris piimas üle 200.000 elusa mikroorganismi ning ühes kümnendikus sm^3 piimas ei tohi leiduda ühtegi või 10 sm^3 piimas mitte üle 30 kolibakteri eo.

Kooritud piim.

§ 20. Piima, millest eraldatud kas osaliselt või täiesti piimarasv, võib turustada kooritud piima nime all. Rõõsalt turustatuna kooritud piim peab vastama rõõskpiima kohta ülesseatud üldistele normidele (§ 3), välja arvatud rasvasisaldavuse ja erikaalu osas.

Hapud piimad.

§ 21. Hapupiimana võib turustada piima, mis loomuliku hapnemise või piimahapendamise juuretise lisamise teel on saanud hapupiimale iseloomuliku lõhna, maitse ja konsistentsi. Hapupiim peab olema maitset ja väljanägemiselt toiduks kõlblik. Hapupiim, kui see valmistatud täispiimast, peab sisaldama vähemalt 3,0% piimarasva. On hapupiimalt kooritud või hapupiima valmistamiseks kasutatud piimast eraldatud osa piimarasva, peab hapupiim liiginimetuse ees kandma märkust „kooritud“ (kooritud hapupiim, kooritud kultuurhappe piim, kooritud jogurt j.n.e.). Hapupiim, mis on valmistatud pastöriseeritud piimast, peab olema valmistatud piimahapendamise juuretise lisamise teel.

§ 22. Loomulikult hapnenud piim kannab hapupiima nimetust. On hapupiim valmistatud pastöriseeritud piimast juuretise abil (kultuur-hapupiim), peab hapupiima liik kandma, vastavalt juuretiseks kasutatud mikroobiliikidele erinimetusi: „Kultuurhappepiim“ (Strep. lactis käärimine), „Keefir“ (keefriseene käärimine), „Jogurt“ (jogurdi juuretise käärimine) j.n.e.

Maitselt, aroomilt ja konsistentsilt kultuur-hapupiima liigid peavad vastama oma liigi iseloomulikkudele omadustele.

§ 23. Võipiima nimetuse all võib turustada ainult võivalmistusprotsessi kõrvalsaadusena saavutatud võipiima. Võipiim ei tohi sisaldada alla 8,0% piima kuivainet. Võipiima ei märgita § 21 nimetatud märkusega „kooritud“.

Koor.

§ 24. Koorena võib turustada piima rasvarikkamat osa, mis eraldatud piimast koorimise või tsentrifugaaljõu abil. Koor peab enne turustamist kuumendamise teel $+85^{\circ}$ C temperatuurini pastöriseeritud olema. Koorena ei või turustada kunstlikult valmistatud piimarasva emulsioone ega kasutada koorele, välja arvatud koorejäätis, juurdelisamiseks mingisuguseid paksendusaineid või muid lisandeid.

§ 25. Rõõsakoore liigid on vahukoor ja kohvikoor. Vahukoor peab sisaldama vähemalt 30% piimarasva; kohvikoor peab sisaldama vähemalt 15% piimarasva. Rõõskkoore happekraad ei või olla üle $8,5^{\circ}$ Soxhlet-Henkeli järele.

§ 26. Hapukoorena võib turustada juuretisega hapendatud koort. Hapukoor peab sisaldama vähemalt 30% piimarasva. Hapukoore maitse peab olema puhas hapu, ta ei tohi sisaldada pärmikäärimisele ja rasva või valkaine lagunemisele iseloomulikke tunnuseid. Hapukoor ei tohi sisaldada silmaga nähtavat hallitust. Hapukoore valmistamisel võib kasutada koore paksendamiseks piima veeosa väljapressimist koorest.

§ 27. Koorejäätisena võib turustada piimasaadust, mis valmistatud maitse ja paksendusvahenditega segatud koorest külmutamise teel. Koorejäätis ei tohi sisaldada alla 12% piimarasva ja alla 10% muid piima kuivaineid. Tema valmistamisel ei tohi kasutada tervisele kahjulikke lisaaineid. Valmistamisel koorejäätiseks kasutatavate ainete segu enne külmutamist peab olema pastöriseeritud Põllutöoministeeriumi poolt selleks kõlblikuks tunnistatud viisil. Kasutatakse koorejäätisele maitseainena hapusid marja- või puuviljamahlasid, tulevad need lisada pastöriseeritud jahtunud segusse.

Või.

§ 28. Võina käesoleva määruse mõttes võib turustada lehmapiimast valmistatud võid, mis ei tohi sisaldada alla 80% piimarasva, mingisuguseid lehmapiimast mittepäritolevaid rasvalisandeid ega muid siin nimetatava kõrvalaineid, konserveerimisaineid peale keedusoola ning mille veesisaldavus ei tohi olla üle 18%. Või värvimiseks on lubatud kasutada ainult tervisele kahjutuid taimevärvisid (anatto, curcuma j.t.). Või ei tohi sisaldada keedusoola üle 4% turustatavast võihulgast.

§ 29. Või liigid on lauavõi ja köögivõi.

§ 30. Lauavõi peab valmistatud olema pastöriseeritud hapendatud või hapendamata koorest. Lauavõi oma kvaliteedilt peab vastama väljaveoks kõlbliku või kvaliteedi tasemele.

Lauavõina võib turustada võid:

1) mis valmistatud piimasaaduste väljaveo kontrolljaamas registreeritud piimatalitustes, välja arvatud nende piimatalituste piimasaaduste väljaveo kontrolljaamas alla 10 palliga hinnatud või;

2) mis valmistatud piimatalituses või üksikmajapidamises, kui see Põl-
lutööstusministeeriumi poolt lauavõi tootmiseks kõlblikuks tunnustatud.

§ 31. Kõõgivõina võib turustada võid, mis valmistatud kas pastöriseeritud, pastöriseerimata, hapendatud, hapendamata või loomulikult hapnenud koorest või juustuvee separeerimisel saavutatud rasvarikkast osast. Ta peab oma kvaliteedilt kõlblik olema toiduvalmistuse otstarbeks. Kõõgivõina turustatakse ka piimasaaduste väljaveo kontrolljaama kontrollhindamisel alla 10 palliga hinnatud, piimasaaduste väljaveo kontrolljaamas registreeritud piimatalituste poolt väljaveoks esitatud või.

Juust.

§ 32. Juustuna võib turustada lehma-, kitse- või lambapiimast kas laabi, piimahappe või muu selleks kõlbliku vahendi abil saavutatud juustumassi, mis edaspidisel valmistamisel käsitletud vastavalt juustuliigile. Juustud oma omadustelt ja koosseisult peavad vastama oma liigi iseloomulikkudele omadustele ja koosseisule.

§ 33. Laabi ja kohupiima juustud jagunevad liikidesse vastavalt valmistusmeetodile ning peavad kandma valmistusmeetodile vastavaid originaalnimetusi (näiteks Backstein, Parmesan, Gouda, Camembert, Stilton j.n.e.), kuivõrd see pole takistatud rahvusvaheliste lepingute ja kokkulepetega. Erandina tuleb kasutada originaalnimetuste asemel nimetusi:

Emmenthali (Gruyere) asemel — Šveitsi juust

Cheddar ja Cheshire asemel — Inglise juust.

On originaalnimetuste kasutamine takistatud vastavate rahvusvaheliste lepingute või kokkulepetega, võib kasutada juustuliigile muid nimetusi Põllutööstusministeeriumi loal.

§ 34. Konservjuustuna võib turustada juustu, mille valmistamisel üks või mitu juustuliiki ülesulatamise ja emulgeerivate ainete juurdelisamise teel sulatamisel on muudetud homogeenseks plastiliseks massiks. On konservjuust valmistatud ühest juustuliigist, siis võib ta kanda konservjuustu nimetuse kõrval ka algmaterjaliks kasutatud juustuliigi nimetust. Konservjuust, mis valmistatud juustuliikide segust, kannab ainult konservjuustu nimetust.

§ 35. Paragrahvides 33 ja 34 liigitatud juustu võib turustada vastavalt nende piimarasva sisaldavusele juustu kuivaines, kas koorejuustuna, täispiima juustuna, osakooritud piima juustuna või kooritud piima juustuna.

Juustu rasvasisaldavus juustu-kuivaines peab olema:

1. Koorejuustus:

I rühmas: vähemalt 60% (rasvane koorejuust) või

II „ „ 50% (koorejuust).

2. Täispiima juustus:

I rühmas: vähemalt 45% (täisrasvane juust) või

II „ „ 35% (rasvane juust).

3. Osakooritud piima juustus:

I rühmas: vähemalt 25% (poolrasvane juust)

II „ „ 15% (veerandrasvane juust).

4. Kooritud piima juustus alla 15%.

§ 36. Kohupiima nimetuse all võib turustada kooritud või täispiimast hapendamise ja soojutamise teel saadud piimapaksu, mis pole teinud läbi juustule iseloomulikku valmimisprotsessi.

Kohupiim ei tohi sisaldada üle 80% vett ja peab olema maitsetl ja väljanägemiselt toiduks või toiduvalmistamiseks kõlblik.

Täispiima-kohupiimana on lubatud turustada kohupiima, mis valmistatud täispiimast; ta peab sisaldama vähemalt 30% piimarasva kuivaines.

Kuivendatud piimad.

§ 37. Piimapulbrina võib turustada piimasaadust, mis valmistatud täis- või kooritud piimast, piima veeosa väljaaurutamise teel, ning mis ei sisalda mingisuguseid piimast mittepäritolevaid koosseisu osi. Piimapulbri veesisaldavus ei tohi olla üle 7%.

Turustada võib teda sellejärele, kas pulber valmistatud täis- või kooritud piimast — piimapulbri (täispiimast) või kooritud piimapulbri nime all.

Täispiimast valmistatud piimapulber peab sisaldama vähemalt 23% piimarasva kuivaines.

§ 38. Kondenseeritud piimana võib turustada piimasaadust, mis valmistatud kas täis- või kooritud piimast teatava osa vee väljaaurutamise teel. Kondenseeritud piim võib sisaldada peale piimaosa veel suhkrut ja vähesel määral juurdelisatud mittekonserveerivaid, inimtervisele mittekahjulikke lisaaineid, kondenseerimiseks kasutatava piima koosseisu osade normaalse tasakaalu saavutamiseks.

Turustamisel, vastavalt kasutatud piimale ja valmistusmeetodile, jaotatakse kondenseeritud piim alljärgnevatesse liikidesse:

- a) kondenseeritud täispiim;
- b) kondenseeritud täispiim suhkruga;
- c) kondenseeritud kooritud piim;
- d) kondenseeritud kooritud piim suhkruga.

Kondenseeritud täispiim ja kondenseeritud täispiim suhkruga peavad sisaldama vähemalt 9% piimarasva ja vähemalt 31% piima kuivainet. Kondenseeritud kooritud piim peab sisaldama vähemalt 20% piima kuivainet ja kondenseeritud kooritud piim suhkruga vähemalt 26% piima kuivainet.

Kondenseeritud piim ei tohi olla kalgendumine, hapu, peptoniseerunud, käärinud ja ta ei tohi sisaldada rohkel määral piimavalgu tükikesi ega eraldunud piimarasva kihti.

Eri-piimajoogid ja muud eri-piimapreparaadid.

§ 39. Eri-piimajooke (kakaopiim, linnasepiim j.t.) ja muid käesolevas määruses nimetamata inimtoiduna kasutatavaid eri-piimapreparaate võib turustada ainult siis, kui nad on tunnustatud Haridus-sotsiaalministeeriumi poolt inimtoiduks kõlblikuks.

2. osa.

Piima ja piimasaaduste pakkimine ja märkimine.

§ 40. Rõõskpiima pakkimiseks tuleb kasutada nõusid, mis piimale ei anna mingisugust kõrvalmaitset, millest ei lahustu piimasse mingisuguseid tervisele kahjulikke aineid või millised mõnel muul teel ei põhjusta piima rikkiminekut. Rõõskpiima pakkimiseks, hoiuks ja transpordiks kasutatavates

nõudes on keelatud hoida ja transportida aineid ja vedelikke, mis annavad nõudele raskesti kõrvaldatava maitse või lõhna.

§ 41. Erivalik-piima võib pakkida ainult klaaspudelitesse. Pakendi täitmine peab sündima kooskõlas käesoleva määruse §§ 12 ja 13 nõuetega.

§ 42. Erivalik-piima pakendid peavad kandma selgesti loetavas kirjas liiginimetust: „Lastepiim“ või „Erivalik“, tootja isiku nime või asutise nime-tust ja asukohta, tootmise kuupäeva ja lüpsi kellaega. Erivalik-piima väike-pakendid võivad veel kanda märkust „Piima tootmine sünnib Põllutöömisi-teriumi järelevalvel ja loal“.

§ 43. Rõõskpiima esimest valikut võib pakkida klaaspudelitesse või teistesse selleks kõlblikkudesse väikepakenditesse või müüa lahtiselt, s.o. tarvitaja oma nõusse mõõtes. Rõõskpiima esimese valiku väikepakendite täitmine võib sündida ainult tootja majapidamises või selleks Põllutöömisi-teriumi poolt lubatud piimatalitustes.

§ 44. Rõõskpiima esimese valiku pakkimist toimetav piimatalitus on kohustatud pakkimist teostama puhtatesse steriliseeritud väikepakenditesse Põllutöömisi-teriumi poolt selleks kõlblikuks tunnistatud sisseseade abil. Pakkimine peab sündima erilise hoole ja puhtusega, et selle juures pakitud piima hulka ei satuks muud piima, kui esimese-valikuline piim ning et pakki-misel piima kvaliteet rikutud ei saaks. Rõõskpiima esimese valiku pakkimisel on lubatud mitme tootja piima kokkuvalamine, mehaaniline puhastamine ja jahutamine enne väikepakendisse asetamist. Sama käsitus, mis lubatud rõõskpiima esimese valiku pakkimisel väikepakenditesse, on lubatud ka lahti-selt müügile mineva esimese-valikulise rõõskpiima juures, kui piima turusta-mine sünnib ühismüügi teel selleks Põllutöömisi-teriumi poolt lubatud piimatalituse kaudu. Igasugune muu rõõskpiima esimese valiku käsitlemine pakkimisel on keelatud.

§ 45. Rõõskpiima esimese valiku pakkimist toimetav või ühismüüki korraldav piimatalitus on kohustatud pidama igapäevaseid üksikasjalisi arveid kasutatud esimese-valikulise rõõskpiima hulga, päritolu ning pakitud piima-hulga ja pakendite arvu kohta. Need andmed peavad olema sisse kantud piimatalituses selleks peetavasse raamatusse ja tulevad nõudmise korral esitada järelevalve teostajale.

Nimetatud piima pakkimist toimetav või ühismüüki korraldav piima-talitus on kohustatud kontrollima vähemalt üks kord nädalas iga üksiktootja esimese-valikulise rõõskpiima rasvaprotsenti ja kestust reduktasi katsel ning andmed sisse kandma piimatalituses selleks peetavasse raamatusse.

§ 46. Kinniselt müügile määratud rõõskpiima esimese valiku pakendid peavad kandma selgesti loetavas kirjas liiginimetust „Rõõskpiim I“, ning varustatud olema pakendi sisu tootja või pakendi täitmist toimetanud piima-talituse nime resp. nimetuse ja asukohaga ning pakendi täitmise nädalapäevaga. Esimese-valikulise piima pakendid võivad veel kanda märkust: „Piima toot-mine sünnib järelevalvel“, kus teksti punktiriga märgitud osas esineb ühingu nimetus, kelle liikmena sünnib piimatootja majapidamise järelevalve. Rõõskpiima esimese valiku nõud, mis määratud lahtise müügi otstarbeks, peavad püsivalt varustatud olema nimetusega „Rõõsk-piim I“ ja piimatootja nimega või, tootja kuulumisel liikmena tootjate ühin-gusse, ühingu nime või märgiga ja tootja isikliku numbriga.

§ 47. Pastöriseeritud piima müük võib sündida ainult kinnistes väike-pakendites. Pakendid märgitakse märkusega „Pastöriseeritud piim“ ja

kannavad pastöriseerimist toimetanud piimatööstuse nimetust ja pastöriseerimise nädalapäeva.

§ 48. Rõõskpiima teise valiku müük võib sündida lahtiselt või pakitult selleks kõlblikku väikepakendisse.

Rõõskpiima teise valiku väikepakendid peavad varustatud olema märkusega „Rõõskpiim II“. Nimetatud tekst peab olema trükitud musta kirjaga valgele alusele, kusjuures märkus „Rõõskpiim II“ peab esinema vähemalt 12 mm tähe kõrguses tekstis. Teksti tähe kõrgus võib olla vähem juhul, kui tekst esineb pakendi sulgemisabinõul.

Pakend peab kandma veel pakendi täitja nime, asukohta ja pakendi täitmise nädalapäeva.

§ 49. Lahtise rõõskpiima teise valiku müük, müügiks väljapanek või pakkumine tuleb müügikohtades tarvitajale teatavaks teha deklaratsiooniga: „Rõõskpiim II“. See deklaratsioon peab avaldatud olema plakatil, musta blokk-kirjaga valgel alusel, vähemalt 25 mm kõrguste tähtedega. Deklaratsioon ei või kanda mingisugust muud teksti, kujutist ega kirja ning peab välja pandud olema teise-valikulise piima nõude läheduses, ostjale nähtavas kohtas. Rõõskpiima teise valiku nõud peavad püsivalt varustatud olema märkusega „Rõõskpiim II“ selgesti loetavas kirjas.

§ 50. Kooritud piima müügiks kasutatavad nõud peavad püsivalt varustatud olema märkusega: „Kooritud piim“ selgesti loetavas kirjas.

§ 51. Rõõskkoore müük võib sündida kas koore valmistaja poolt täidetud ja suletud väikepakendis (klaaspudelid või muud selleks kõlblikud nõud) või lahtiselt. Suletud väikepakendid peavad kandma nimetusi: „Kohvikoor% piimarasva“, resp. „Vahukoor% piimarasva“, koore valmistaja nime ja asukohta ja väikepakendi täitmise nädalapäeva; kusjuures liigi nimetuse tekstis punktiirjoonega märgitud osas võib esineda kas liigi rasvasisaldavuse minimaalnõrmi number või koore tegelikule rasvasisaldavusele vastav number.

Lahtise koore turustamiseks kasutatavad nõud peavad püsivalt varustatud olema selgesti loetava püsiva liigi nimetusega „Kohvikoor“ resp. „Vahukoor“.

§ 52. Rõõskpiima ja rõõskkoore pakkimiseks ettenähtud pakendid peavad tihedalt vaba välisõhu ligipääsule suletud olema. Sulgemine peab sündima pakendi täitja poolt ja sel viisil, et tarvitajal, resp. piimakauplusel lahtiseks müügiks määratud kogunõude puhul oleks kindlustus, et pakendit transpordil, peale järelevalve teostamiseks ettenähtud juhtude, pole keegi avanud. Väikepakendi sulgemiseks kasutatava abinõu tüüp ja sulgemisviis peavad Põllutöoministeeriumi poolt kõlblikuks tunnistatud olema.

§ 53. Väikepakendites müügiks lubatud rõõskpiima ja rõõskkoore pakenditel peab märgitud olema selgesti loetavas kirjas aine mõõt liitrites. Mõõdu märkimine sünnib märkusega: „.....L“, kus punktiirjoonega tähen-datud osas esineb pakendi sisu mõõdu arvnumber.

§ 54. Rõõskpiima ja rõõskkoore eriliikide väikepakenditel esinev tekst erineb värvilise kirjaga. Tuleb märkida:

- 1) erivalik-piima pakendid roheline,
- 2) rõõskpiima esimese valiku pakendid rukkilillsinise,
- 3) rõõskpiima teise valiku pakendid musta,
- 4) pastöriseeritud piima pakendid punase,

5) kohvikoore pakendid kollase ja

6) vahukoore pakendid violeti kirjaga või valge kirjaga vastavavärvilisel sildil.

Esineb nimetatud tekst pudelitel nende sulgemisabinõudel reljeefkirjaga, peab sulgemisabinõu välispind olema liigile vastavavärviline, välja arvatud pastöriseeritud piima ja rõõskpiima teise valiku puhul, kui sulgemisabinõuna kasutatakse alumiiniumkapslit.

Erivalik-piima pakendid peale 30 tunni möödumist lüpsist, kuni piim nendes vastab rõõskpiima esimese valiku nõuetele, peavad turustamisel varustatud olema müüja poolt sinisekirjalise märkusega „Müüdav rõõskpiima esimese valikuna“ vähemalt 8 mm tähekkõrgusega tekstis.

§ 55. Rõõskpiima või rõõskkoore liigile ettenähtud tekst peab koondatud olema ühiseks liigietiketiks, kusjuures liiginimetus peab esinema vähemalt kahekordses tähekkõrguses võrreldult iga muu pakendil leiduva teksti tähekkõrgusega. Liigietiketil võivad leiduda veel väikepakendi täitja erimärk ja pakendi sisu mõõdu märkus. Klaaspudelitesse pakitud rõõskpiima või rõõskkoore liigietikett võib asetseada pudeli sulgemisabinõul. Liigietiketist võivad eraldi olla ja liiginimetusest suuremas tähekkõrguses esineda klaaspudelitele reljeefkirjaga valatult väikepakendi täitja nimi ja erimärk ning pakendi sisu mõõdu märkus. Liiginimetuseks võib kasutada erivalik-piimale ainult ühte kahest lubatud liiginimetusest, kusjuures teine ettenähtud nimetus peab esinema liiginimetuse all, sulgudesse asetatult, vähema kõrgusega tekstis.

igasuguse muu selgitava või reklaamteksti kasutamine liigietiketi teksti hulgas on keelatud. Kui pakendil kasutatakse muud selgitavat või reklaamteksti liigietiketiga samal sildil, peab liigietikett piiratud olema vähemalt 1 mm laiuse, liigietiketi teksti värvile vastavavärvilise joonega.

§ 56. Hapukoort võib müüa lahtiselt, s.o. kogunõust mõõtes ehk kaaludes kas ostja või müüja nõusse. On täidetav väikepakend müüja poolt, peab see kandma nimetust „Hapukoor% piimarasva“ ja müüja nime ning asukohta.

§ 57. Lauavõid võib turustada kas 0,2-, 0,5-, 1-, 2- ja 5-kilogrammistes väikepakendites või kogupakendina eksportvõi pakkimiseks lubatud pakendi tüüpid.

Kogupakendiks kasutatav pakend ei tohi anda võile mingit kõrvalmaitset ega põhjustada muul teel või rikkimineku. Kogupakendisse pakitud või peab ümbritsetud olema pergamentpaberiga nii, et või ei puutuks kuskilgi otseselt kokku välispakendi sisepinnaga.

Lauavõi väikepakendid peavad olema pakitud pergament- või pergaamiinpaberisse ja võivad olla asetatud kartongkarpi.

§ 58. Kogupakendisse pakitud lauavõid võib tarvitajale müüa lahtiselt, s.o. lõigates ja kaaludes ostja poolt nõutud hulka. Lahtiselt müüdud või tuleb enne tarvitajale üleandmist mähkida pergament- või pergaamiinpaberisse.

Väikepakendites müük on lubatud ainult tervena või poolitatuna koos originaalpakendiga.

§ 59. Lauavõi kogupakendid peavad varustatud olema kas eksportvõi välise kaubamärgiga või, kui piimatallitus ei ole registreeritud piimasaaduste väljaveo kontrolljaamas, lauavõi kogupakend peab olema tembeldatud märkusega „Lauavõi“ vähemalt 18 mm tähekkõrgusega tekstis ja varustatud olema lauavõi valmistaja nime ja asukohaga. Müüakse lauavõid kogupaken-

disse pakitud võibloki osana, peab müüja suutma tõendada, et müüdav või on tõeliselt lauavõi.

§ 60. Lauavõi väikepakendid peavad kandma trükitud blokk-kirjalist nimetust „Lauavõi“ ja pakendi (pergamentpaberi või kartongkarbi) otsad peavad mitte avatavalt suletud olema Põllutöoministeeriumi lauavõi väikepakendi kontrollmärgiga. Nimetatud märk trükitakse musta kirjaga punasele paberile; kannab teksti: „Lauavõi kontroll“ ning on varustatud erineva eraldusnumbriga (seeria täht ja järjekorra arvunumber).

Märgi kuju on järgmine:

Lauavõi väikepakendid võivad kanda trükitult võivalmistaja nime ja asukohta.

§ 61. Lauavõi väikepakendi kontrollmärke annab välja Põllutöoministeerium tasu eest, mille suuruse määrab Põllutöominister. Kontrollmärkide kasutamise ja väljaandmise ligema korra määrab kindlaks põllumajanduse osakonna direktor juhtnööridega.

§ 62. Kõõgivõid võib turustada pakitult püttidesse, kirnudesse, tünidesse, kastidesse või ilma mingisuguse tekstita pergamentpaberisse. Kõõgivõi pakendid ei või anda võile säärasel määral kõrvalmaitset, et või selle tõttu muutuks toiduvalmistamiseks kõlbmatuks.

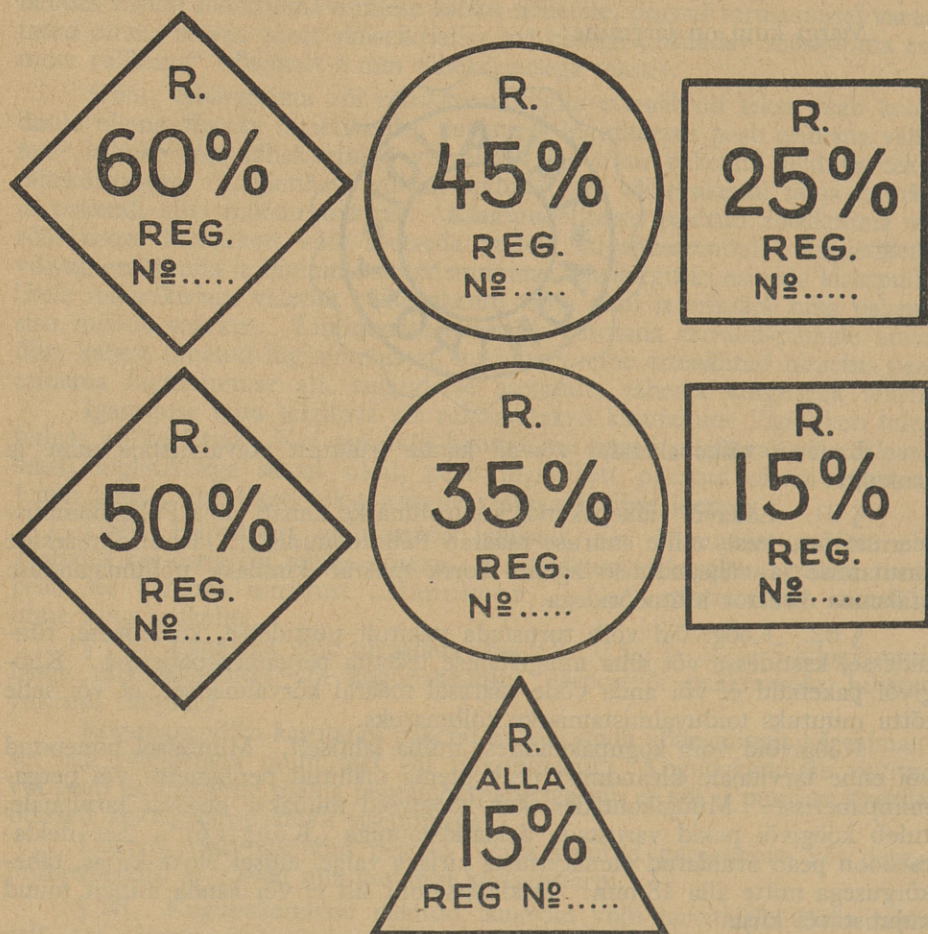
Kõõgivõid võib kogupakenditest müüa lahtiselt. Müümisel nimetatud või enne tarvitajale üleandmist peab olema mähitud pergament- või pergaamiinpaberisse. Müügikohtades, kus kõõgivõid müüakse otseselt tarvitajale, tuleb kõõgivõi pakid varustada deklaratsiooniga „Kõõgivõi“. See deklaratsioon peab avaldatud olema musta kirjaga valgel alusel blokk-kirjas, tähe kõrgusega mitte alla 18 mm. Deklaratsiooni silt ei või kanda mingit muud kujutist või kirja.

§ 63. Juustusid, mille koguraskus üle 1,0 kilogrammi, võib turustada ilma pakkimata, kas terve tükina või lõigatud tüki osana. Väikejuustusid kuni ühe kilogrammi tükiraskuseni võib turustada ainult pakitult. Väikejuustude pakkimisviisi ja kasutatav pakendi tüüp peavad Põllutöoministeeriumi poolt kõlblikuks tunnistatud olema.

§ 64. Pakkimata juustud turustamisel peavad varustatud olema märkusega juustu rasvasisaldavusrühma kuuluvuse kohta. Nimetatud märkus tembeldatakse juustu valmistaja poolt musta veekindla ja tervisele kahjutu värviga juustu välispinnale. See märkus peab esinema vähemalt kahekordselt igal pakkimata juustutükil ja vähemalt ühekordselt iga viie kilogrammi

pakkimata juustu kaalu kohta. Kahekordselt rasvasisaldavusmärkega varustatud juustud peavad nimetatud märgused asuma kahel vastasseisval juustu küljel. Enam kui kahekordselt märgitud juustudel peavad nimetatud märgused asuma ühtlaselt ja radiaalselt juustu lühemale mõõtteljele (joonele) kahel vastasküljel.

§ 65. Rasvasisaldavusrühma kuuluvuse märkus (tempeljäljend) peab sisaldama juustutööstuse registri numbri ja rasvarühma märkuse ning omama alljärgnevat, vastavalt juustu piimarasva sisaldavusele, kuju ja suurust:

Juustu märkimisel tarviliku registri numbri saamise otstarbel kõik juustutööstused peavad registreerima Põllutöoministeeriumi põllumajanduse osakonna juures.

§ 66. Müügikohtades iga lahtilõigatud juust või selle eraldiseisev osa peab varustatud olema juurdelisatud märkusega juustu rasvasisaldavusrühma kuuluvuse kohta.

Märkus sarnaneb kujult ja suuruselt vastava rasvasisaldavusrühma templijäljendiga, välja arvatud juustla registri numbri märkus, ja peab avaldatud olema musta kirjaga valgel alusel.

§ 67. Juustu väikepakised peavad sildistatud olema. Silt peab sisaldama juustuliigi nimetuse, juustuvalmistaja nime ja asukohta, rasvasisaldavuse märkuse rasvasisaldavusrühmade järgi ja juustu netokaalu. Muid märkusi sildistusel kasutada võib ainult Põllutöoministri loal.

§ 68. Kondenseeritud piima võib turustada pakitult õhukindlatesse plekktoosidesse või muusse selleks kõlblikku pakkimisabinõusse õhukindlalt suletult.

§ 69. Kondenseeritud piima pakised peavad sildistatud olema sildiga, millel märgitud kondenseeritud piima liiginimetus, valmistaja piimatööstuse nimi ja asukoht, pakises sisalduva kondenseeritud piima netokaal ja piima kuivaine ja piimarasva sisaldavuse protsentarvud.

Importeeritud või väljaveo otstarbel sildistatud kondenseeritud piima pakised peavad olema varustatud lisasildiga, millel märgitud eesti keeles kondenseeritud piima liiginimetus ja netokaal meetermööduistikus, kui see originaalpakendil märgitud teistes mõõtudes.

3. osa.

Tootjate ühingute tegevuse korraldamine ja järelevalve.

§ 70. Käesoleva määruse § 15 ettenähtud ühingute liikmed võivad saada põllumajanduse osakonnalt loa linnade ja alevite rõõskpiima esimese valikuga varustamiseks vastavalt kas põllumajanduse osakonna poolt heakskiidetud põhikirja alusel töötavate piimatootjate ühingute, piimatalituse (piima-) ühingute või karja kontrolli teostajate organisatsioonide kaudu.

Põllumajanduse osakond võib lubada nende ühingute liikmete majapidamistes toodetud piima turustada rõõskpiima esimese valiku nimetuse all, kui see piim vastab määruse § 14 ettenähtud nõuetele ja selle tootmisel ja turustamisel on täidetud rõõskpiima esimese valiku tootmiseks käesolevas määruses ettenähtud eeskirjad.

§ 71. Põllumajanduse osakond peab rõõskpiima esimese valiku tootmist ja turustamist kontrollivate ühingute registrit, ühingu registrisse kandmine sünnib ühingu sooviavalduse põhjal, milles peab olema näidatud: 1) rõõskpiima esimest valikut tootjate majapidamiste arv, 2) rõõskpiima esimese valikuna turustada kavatsetava piima ligikaudne hulk, 3) missugustes linnades või alevites kavatsetakse turustada rõõskpiima esimest valikut. Sooviavaldusele peab olema juurde lisatud ühingu juhatuse poolt õigeks tunnustatud ärakiri ühingu kinnitatud põhikirjast.

§ 72. Registrisse kantud ühingule määrab põllumajanduse osakond järelevalve teostajaks Põllutöoministeeriumi usaldusloomaarsti või põllumajanduse eritundja, kelle ülesandeks on selle järele valvata, et rõõskpiima esimese valiku nimetuse all turule lastav ühingu liikmete majapidamistest pärit olev piim ja selle tootmine ning turustamine kõigiti vastaks Piimaseaduse ja käesoleva määruse eeskirjadele.

§ 73. Registrisse kantud ühing esitab sellele linna- või alevivalitsusele, kus soovitakse ühingu liikmete majapidamistest pärit olevat piima turustada:

1) ühingu juhatuse poolt õigeks tunnustatud ärakirja põllumajanduse osakonna teatest ühingu registrisse kandmise kohta;

2) osakonna poolt määratud järelevalve teostaja poolt alla kirjutatud rõõskpiima esimest valikut tootjate liikmete majapidamiste nimekirja ühes posti aadressidega ja lüpsilehmade arvuga.

Ühingu liikmed võivad rõõskpiima esimest valikut müügile lasta 24 tundi pärast nimetatud teadaande esitamist linna- või alevivalitsusele.

§ 74. Tootja, kes soovib tootjate ühingu liikmena rõõskpiima esimest valikut lasta turule, peab andma ühingu juhatusale kohustuse rõõskpiima esimese valiku tootmiseks ja turustamiseks ettenähtud kohustuste ja korralduste täitmise kohta.

§ 75. Rõõskpiima esimese valiku tootjaks tunnustamine sünnib ühingu juhatusale esitatud kirjaliku sooviavalduse põhjal. Enne tunnustamist Põllutöoministeeriumi poolt määratud järelevalve teostaja koos ühe ühingu esindajaga vaatab järele piimakarja pidamiseks vajalikud ruumid, sisseseade, tarvitatava veeallika ja nende ümbruse tervisliku seisukorra; ühtlasi vaatavad nad järele ka piima tootlemiseks vajalikud nõud ja riistad, nende puhastamise abinõud, piima jahutamise võimalused ja veoabinõud. Järelevaatuse tulemuste kohta koostavad nad vastava akti. Tunnustamist soovija on kohustatud laskma ametlikul loomaarstil kindlaks teha oma karja tervisliku seisukorra ja vastava tunnistuse esitama ühingu juhatusale; samuti peab ta esitama tunnistuse tervishoiuarstilt majapidamise tervishoiu nõuetele vastavuse kohta. Ühingu juhatus, loomaarsti tunnistuse ja ülevaatuse akti andmeid arvesse võttes, järelevalve teostaja nõusolekul kas otsustab liikme tunnustamise rõõskpiima esimese valiku tootjaks jaatavalt või lükkab sooviavalduse tagasi.

§ 76. Rõõskpiima esimese valiku müügiõiguse ja vastavate etikettide kasutamise õiguse saamiseks seatakse üles järgmised nõuded:

1. Majapidamises toodetud piim peab vastama rõõskpiima esimese valiku jaoks ülesseatud nõuetele.

2. Kari peab kuuluma alaliselt loomaarsti ja karjakontrolli järelevalve alla, kusjuures ühe kontrollassistendi järelevalve all ei tohi olla üle 30 majapidamise.

3. Majapidamiste puhas- või sõnnikulaudad peavad vastama tervishoiu nõuetele ja olema lubjatud vähemalt 1 kord aastas ning omama korralikku sisseseadet.

4. Lehmade asemed peavad olema kuivad ja puhtad. Lehmade puhastamine peab sündima järjekindlalt.

5. Lehmade lüpsmine peab sündima pigistusviisil kuivade kätega. Lüpsjad peavad kandma vastavat riietust (vähemalt lüpsipõlle) ja kasutama lüpsilappe ning olema võimalikult oskustöölised.

6. Piim peab lüpsi järgi kohe kurnatama ja jahutatama jääjahutamisega või 6—8° C põhjavee kasutamisega.

7. Tootjal peab olema kasutada tervishoiu nõuetele vastav piima hoiuruum.

8. Laudatööde järjestus ja kord ning loomade söötmine peab toimuma järelevalve teostaja poolt antud juhtnööride alusel.

9. Keelatud on kasutada loomasööte, mis muudavad piima loomulikku koosseisu või annavad piimale erilise ebasoovitava maitse või lõhna.

§ 77. Karja kontrolliv kontrollassistent suvekuudel on kohustatud vähemalt üks kord kuus iga tunnustatud tootja kogu piimast enne majapidamisest ärasaatmist teostama reduktaas-kestuse proovi. Kontrollassistent on kohustatud teostama rõõskpiima esimest valikut tootvates majapidamistes tarvilikku kontrolli ja kõikidest nimetatud piima tootmiseks ettenähtud tingimuste täitmata jätmistest teatama otsekohe järelevalve teostajale ja ühingu juhatusale.

§ 78. Loobub rõõskpiima esimese valiku tootja omas majapidamises tootmiseks ettenähtud korralduste läbiviimisest, täidab neid puudulikult või kui majapidamine enam muudel tingimustel ei vasta ülesseatud nõuetele, on ühingu juhatus kohustatud kas iseseisvalt või järelevalve teostaja ettepanekul kustutama liikme tunnustatud rõõskpiima esimese valiku tootjate nimekirjast. Rõõskpiima esimese valiku tootmise õigus võidakse anda tootjale tagasi, kui asetleidnud puudused on kõrvaldatud.

§ 79. Omal soovil võib rõõskpiima esimese valiku tootja loobuda nimestatud piima tootmisest igal ajal, teatades sellest 2 nädalat juhatusesele ette.

§ 80. Ühing on kohustatud kõrvaldama rõõskpiima esimest valikut tootjate nimestikust majapidamised, mis ei täida rõõskpiima esimese valiku tootmiseks ülesseatud tingimusi. Ei täida ühing seda nõuet, võib põllumajanduse osakond kustutada ühingu, järelevalve teostaja ettepanekul, tootjate ühingu registre. Üksikmajapidamistelt, mis toodavad ja turustavad oma majapidamise piima rõõskpiima esimese valikuna, kui nad ei täida rõõskpiima esimese valiku tootmiseks ülesseatud tingimusi, võtab loa ära neile põllumajanduse osakonna poolt määratud järelevalve teostaja.

4. osa.

Nõuded piimatööstuste ruumide ja sisseseadete kohta.

§ 81. Piimatööstusteks (piimatalitused, koorejaamad ja piima vastuvõtu punktid) käesoleva määruse mõttes loetakse asutisi, kus sünnib mitme tootja majapidamises toodetud piima vastuvõtmine ja selle edaspidine käsitlemine kas jahutamise, puhastamise, pastöriseerimise või pakkimise teel edaspidiselt rõõskpiimana turustamise otstarbel, koorimine või ümbertöötamine teisteks piimasaadusteks. Ühe tootja majapidamisest või majapidamistest päritolevat piima ümbertöötavad asutised, kui neis valmistatakse piimasaadusi, loetakse ka piimatööstuseks juhul, kui ümbertöötatava piima hulk päevas ületab 300 kg. Uute piimatööstuste avamisel ja olemasolevate ümberpaigutusel kohandatakse need piimatööstused Piimatalituste võrgu korraldamise seaduse eeskirjadele.

§ 82. Rahvatervishoiu nõuded piimatööstuste kohta on ette nähtud käesoleva määruse §§ 85—97 ja 101—108.

§ 83. Piimatööstuste ruumid ja sisseseaded peavad kõlblikud olema neis või nende abil valmistatavate saaduste käsitlemiseks. Piimatööstuse ruumid või sissesead ei tohi olla seisukorras, mis takistab saaduste tehnilist väljatöötamist sedavõrd, et selle all kannatab valmistatavate saaduste kvaliteet.

Piimatööstuste ruumide ja sisseseadete tööstustehniline kontroll allub Põllutööstusministeeriumile. Põllutööstusministeerium on õigustatud piimatööstuste ruumide suuruse, ehitusplaanide, sisseseadete, montaaži ning muude tööstustehnilist osa puutuvate küsimuste kohta üles seadma tarvilisi tehnilisi norme ja nõudeid.

5. osa.

Rahvatervishoiu nõuded.

Piima ja piimasaaduste liigitus ja koosseis.

§ 84. Piim ja piimasaadused nende liikvelelaskmisel tarvitamiseks inimestele peavad rahvatervishoiu seisukohalt nii liigituse kui ka koosseisu suhtes vastama käesoleva määruse 1. osas tähendatud nõuetele.

Piima ja piimasaaduste tootmine, liikvelelaskmine ja piimatööstuste ning -kaupluste ruumid.

§ 85. Piimatööstuste ja -kaupluste ruumid peavad olema tarvilikult avarad, puhtad ja valged, vastama oma tarvitamise otstarbele ning olema sääras- ses seisukorras, mis ei põhjusta piima või piimasaaduste rüvetamist või rikki- minekut. Piimatööstused, kus hoitakse ladus piima või teisi kergeltriknevaid piimasaadusi, peavad tarvilikkude jahutusruumidega varustatud olema.

§ 86. Piimatööstuste ruumide seinad ja laed peavad olema krohvitud ja lubjaga valgendatud või kaetud säärase katttega, mis võimaldab seinte ja lagede puhastamist veega pesemise teel. Ruumide põrandad peavad olema betoonist või muust veekindlast materjalist, mis võimaldab põrandate puhastamist veega üleuhtumise teel. Põrandad peavad olema siledad ja ehitatud tarviliku kallakuga mustavee äravoolu restidele, et vesi või muud vedelikud ei jääks seisma põrandale. Ruumid peavad olema küllaldaselt valged ja pimedal päeva- ajal töötamiseks varustatud küllaldaselt kunstliku valgustusega. Ruumid pea- vad varustatud olema korraliku ja tervishoiu nõuete kohase õhupuhastusseadeldisega.

§ 87. Piimatööstuse ruume ei või kasutada muuks otstarbeks, nagu ela- miseks või muu tööstuse tarbeks. Ruumid ei tohi olla otseses ühenduses ukse kaudu või ligemal kui 10 meetrit kõrvutiasuvate uste kaudu ruumidega, kus peetakse hobuseid, lehmi või teisi koduloomi. Väljakäigukohtadena piima- tööstuse hoones võib kasutada ainult vesiklosetti, kust väljaheited ärajuhivad kinnise torustiku kaudu. Piima ümbertöötamise või käsitlemise ruumidest peab klosett lahutatud olema vähemalt kahe eraldi seintes seisva ukse kaudu.

§ 88. Piimatööstused peavad varustatud olema küllaldase ja korraliku puhtavee seadeldisega. Mustavee äravool ruumidest peab sündima sääraselt, et sellest ruumidesse või piimatööstuse ligemasse ümbrusesse 25 meetri ulatu- ses tööstuse udestest või akendest ei tungiks mingisugust lõhna ega mustust mustavee äravoolukanalitest, restidest, settimiskaevudest või mujalt, kus musta- vee läbijooksu tõttu need tekkida võivad.

§ 89. Piimatööstuse ruumid ja ümbrus peavad alati olema puhtad. Tööstusse sissekäivate uste ligem ümbrus peab olema kas kividega prügita- tud või kaetud muu püsiva sillutise või katttega, mis võimaldab ümbruse ala- list korrashoidu. Ruumide põrandad ja sissesead tuleb igapäev peale töö lõppu kohe pesta, tööstuste väline ümbrus pühkimise ja sileda katte korral veega uhtumise teel puhastada.

Ruumide seinad ja laed tuleb sagedasti lubjata või pesta, nii et seintes, lagedes, seinla pörandaservades, aknaveertel ja mujal oleks tarvilik puhtus ning et seal ei leiduks hallituspesi või muu orgaanilise kasvu jälgi, mustuseplekke, tolmu või muud mustust.

§ 90. Piimatööstuste sisseseaded, mida kasutatakse piima vastuvõtul, puhastamisel, pastöriseerimisel, ümbertöötamisel teisteks piimasaadusteks või piima ja piimasaaduste pakkimisel ja hoidmisel, peavad vastama tervishoiu nõuetele ning olema säärases seisukorras, et piim või piimasaadused nendega kokku puutudes ei saaks rikutud ega rüvetatud mustuse või muude kõrval- ainete sissesattumise teel ja et need sisseseaded ja abinõud ei põhjustaks piima või piimasaaduste terviskahjulikuks muutumist mikroobidega infitseerimise või muul teel.

§ 91. Pudelite täitmine ja korkimine peab toimuma piimatööstuses mehaaniliselt sellekohaste tervishoiu nõuetele vastavate aparaatide abil. Pude-

lite täitmisel ei tohi inimene ega tema riided puutuda kokku aparaadi pinnaga, millega puutub kokku piim või piimasaadus.

§ 92. Piimatööstustes peavad olema erilised ruumid pealisriiete hoidmiseks ja vahetamiseks.

§ 93. Piimatööstustes ja -kauplustes on keelatud suitsetamine ja põrandale sülitamine ning koerte ning kasside pidamine, samuti on keelatud koerte ja kasside kaasaviimine piimatööstustesse ja -kauplustesse.

Nende keeldude kohta peavad olema üles pandud piimatööstustes ja -kauplustes nähtavale kohale vastavad sildid.

§ 94. Piimatööstuste ja -kaupluste ruumid ja seaded rahvatervishoiu seisukohast kuuluvad tervishoiuarsti järelevalvele, kusjuures seda järelevalvet on tervishoiuarst kohustatud teostama vähemalt 1 kord aastas.

Järelevalve tulemuste kohta koostab tervishoiuarst vastava akti, millele kirjutab alla ka piimatööstuse või -kaupluse omanik või juhataja või nende asemik. Piimatööstuse või -kaupluse omaniku või juhataja või nende asemiku keeldumisel aktile alla kirjutamast, teeb tervishoiuarst aktile vastava märkuse.

§ 95. Piimatööstuse ja -kaupluse omanik ja juhataja on kohustatud kõrvaldama kõik järelevalve teostaja poolt järelevalve teostamisel avaldunud puudused maa- või linnaarsti poolt antud tähtjaks.

Ei ole aga puudused kõrvaldatud antud tähtjaks, siis koostab järelevalve teostaja piimatööstuse või -kaupluse seisukorra kohta vastava akti ja esitab selle viivitamatult vastavale maa- või linnaarstile tarvilikkude korralduste tegemiseks.

§ 96. Kui tervishoiuarst leiab järelevalve teostamisel, et piimatööstuse või -kaupluse ruumid või seaded on sellises tervishoiuvastases seisukorras, et piima või piimasaaduste liikvelelaskmine sellest piimatööstusest või -kauplusest on kardetav või hädaohtlik rahva tervishoiule, teeb ta korralduse piimatööstuse või -kaupluse ajutise sulgemise asjus, teatades sellest viivitamatult vastavale linna- või maa-arstile ja politseikomissarile. Eksportsaadusi valmistava piimatalituse ajutisest sulgemisest teatab tervishoiuarst viivitamatult ka Põllutöoministeeriumi põllumajanduse osakonnale.

§ 97. Piimatööstustele ja -kauplustele on keelatud alata tegevust enne, kui nende ruumid ja seaded ei ole järele vaadatud tervishoiuarsti poolt ja tunnustatud tervishoiu nõuetele vastavateks ja kõlblikkudeks.

Piima ja piimasaaduste tootmisel ja liikvelelaskmisel tarvitatavad nõud.

§ 98. Piima ja piimasaaduste tootmisel ja liikvelelaskmisel tarvitatavad abinõud, nõud ja riistad ning pakised ei tohi infitseeritud olla nakkushaiguste idudega ega sisaldada tervisele kahjulikke aineid, mis võivad lahustuda nendes olevas piimas või rikkuda selle maitset.

§ 99. Piima ja piimasaaduste pakkimiseks on keelatud kasutada nõusid, mis 1) on valmistatud tervelt või osaliselt seatinast või metallist, mis sisaldab enam kui 10% seatina; 2) on tsingist või muust metallist, mis sisaldavad arseeni või muid piimas lahustuvaid inimtervisele kahjulikke aineid; 3) on seestpoolt üle tinutatud inglistinaga, mille koosseisus rohkem kui 1% seatina; 4) on kaotanud tervelt või osaliselt oma sisemise katte (tinutuse, emaili jt.); 5) on roostetanud või 6) on seestpoolt värvitud õlivärviga. Ainult nõude üksikute osade kokkujootmisel on lubatud kasutada inglistina, mis sisaldab kuni 10% seatina. Piimanõude kaante tihendamiseks ei tohi kasutada riidelappisid, ega muud materjali, mis võib avaldada halba mõju piima kvaliteedile.

§ 100. Piimanõude puhastamine peab sündima eelpesemise teel puhta külma veega, pesemise teel kuumade soodaveega ja järeloputuse teel puhta keeva veega. On keelatud nõude aurutamine enne eelpesemist, kui nõud enne puhastamist sisaldasid piima, koort või teisi vedelaid piimasaadusi.

Eritingimused piimanõude puhastamiseks on nähtud ette erivalikpiima juures kasutatavate nõude kohta käesoleva määruse § 13. Piimanõude hoidmise koht peab olema puhas ja kuiv, nii et ei satu nõusse prügi, tolmu ega muud mustust või hallitust.

Piima ja piimasaaduste tootmisel ja liikvelelaskmisel tegelevad isikud.

§ 101. Piimatööstustes ja piimakauplustes teotsevad, otseselt piima või piimasaadustega, sisseadetega, piimakäsitlus-abinõudega ja piima või piimasaaduste pakistega kokupuutuvad isikud on kohustatud alluma tervishoiuarsti järelevaatusele vähemalt kaks korda aastas. Iga uus juurdetuliija peab enne tegevusse astumist alluma tervishoiuarsti järelevaatusele.

§ 102. Isikud, kes põevad Nakkushaiguste vastu võitlemise seaduse § 2 punktides 1—11 (RT 94 — 1933) äratähendatud nakkushaigusi või Suguhaiguste vastu võitlemise seaduse § 1 (RT 1 — 1927) äratähendatud suguhaigusi külgehaakavas järgus või leprat või lahtist tiisikust või kes võivad edasi kanda neid haigusi või kelle kätel on mädanevad haavad või kelle üldine tervislik seisukord võib põhjustada piima või piimasaaduste rikkiminekut või inimestele kahjulikkude omaduste tekkimist, ei tohi teotseda lehmade lüpsmisel, piimasaaduste valmistamisel ning piima ja piimasaaduste liikvelelaskmisel ega piima ja piimasaaduste nõude puhastamisel.

Sama keeld on maksev ka nende isikute kohta, kes on otseses kokupuutumises eespooltähendatud haigetega.

§ 103. Igast § 102 tähendatud haigusest ja haiguskahtlasest juhust peab piimatööstuse, -kaupluse või majapidamise omanik või juhataja või nende ase-täitja, kelle ettevõttes eespoolnimetatud juhtumine ilmsiks tuleb, viibimata teatama tervishoiuarstile ning haiged ning haiguskahtlased eemaldama piima ja selle saaduste tootmiselt ning liikvelelaskmiselt kuni tervishoiuarsti korralduseni.

Nende isikute uuesti tööle asumine võib sündida ainult tervishoiuarsti loal.

§ 104. Keelatud on liikvele lasta piima ja piimasaadusi majapidamisest, piimatööstusest või -kauplusest, kus on ilmsiks tulnud § 102 ettenähtud haigused ja haiguskahtlased juhud ja kus ei ole haiged ning haiguskahtlased isikud, vastava ametliku arsti nõuete kohaselt, eraldatud tervetest ja eemaldatud piima tootmiselt ja liikvelelaskmiselt, või kus ei ole, eelpooltähendatud nõuete kohaselt, kõrvaldatud esiletulnud haiguste võimalikku edasiandmist põhjustavad asjaolud.

§ 105. Kui majapidamisest, piimatööstusest või -kauplusest, kus on ilmsiks tulnud § 104 tähendatud olukord, ei ole katkestatud piima ja piimasaaduste liikvelelaskmine omaniku või juhataja poolt, siis teeb selle katkestamise suhtes korralduse maa- või linnaarst või tervishoiu alal linnaõigustega alevis aleviarst.

Piima ja piimasaaduste liikvelelaskmine võib neist uuesti alata keelu maksmapannud maa-, linna- või aleviarsti loal.

§ 106. Maa- ja linnaarstil ning tervishoiu alal linnaõigustega alevites aleviarstil on õigus sulgeda ajutiselt kas täies ulatuses või osaliselt piimatööstusi ja -kauplusi ning teisi piima ja piimasaaduste liikvelelaskmise ala

töötavaid asutisi, kui neis on ilmnenud § 102 tähendatud asjaolud. Eksportsaadusi valmistavate asutiste sulgemisest teatab sulgeja Põllutööstusministeeriumile.

Sulgemine kestab seni, kuni sulgemist põhistanud asjaolud on kõrvaldatud ja asutise edasitöötamiseks luba antud.

§ 107. Majapidamiste, piimatööstuste ja -kaupluste ning kõigi teiste piima ja piimasaaduste liikvelelaskmise alal töötavate asutiste omanikud, juhatajad ja nende asetäitjad ning neis teeniv personaal on kohustatud igal ajal lubama teostada tervishoiuarstidele ning teistele ametlikkudele arstidele asutiste tervishoiulist järelevaatust ning kõigiti kaasa aitama selle järelevaatuste teostamisele.

§ 108. Peale käesolevas määruses tähendatud eeskirjade on majapidamiste, piimatööstuste ja -kaupluste ning kõigi teiste piima ja piimasaaduste liikvelelaskmise alal töötavate asutiste kui ka nende omanikkude, juhatajate ja neis töötava personaali suhtes maksvad kõik nende määruste eeskirjad ja korraldused, mis on maksma pandud toiduainete alal nakkushaiguste vastu võitlemiseks.

6. osa.

Piima ja piimasaaduste kontrolli teostamise kord, proovide võtmine ja analüüside tegemine.

§ 109. Piimaseaduse § 20 alusel volitatud isikud on õigustatud piima ja piimasaaduste koosseisu, liikide kvaliteeditaseme, pakkimise, sildistuse, tootmise, transpordi ja turustamistingimuste kontrolli teostama ükskõik millisel saaduse liiklemise momendil tootjast tarvitajani. Kontrolli teostamine võib sündida kas piima või piimasaaduste tootmis- või müügikohas kui ka transpordil, järelevalve teostaja olles selleks õigustatud kinni pidama liikuvaid veoabinõusid. Järelevalve teostajad on õigustatud, kontrolli otstarbel, avama suletud piima ja piimasaaduste kogupakendeid, neid peale proovi võtmist sulgedes oma kontrollplommiga.

§ 110. Piima ja piimasaaduste koosseisu ja liigi kvaliteeditaseme määramiseks võtab järelevalve teostaja kontrollitavast saadusest vastavaid kontrollproove ja saadab need analüüsimiseks tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse ja põllumajanduse osakonna vahelise kokkuleppe teel kindlaksmääratud ametlikku laboratooriumi.

§ 111. Kontrollproov koosneb proov-asitõendist ja saatelehest. Proov-asitõendiks võetakse saadused selle omanikult tasuta. Proov-asitõendiks pudeletesse või teistesse, kuni 1,2 kg sisuraskusega, väikemüügi pakenditesse pakitud piimast võetakse üks kinnine, rikkumata sulgemisabinõuga väikepakend. Samuti terve, suletud väikepakend, kui selle sisu raskus ei ületa 0,5 kg, võetakse kondenseeritud piimast ja koorest. Muudest või muul viisil pakitud piimast ja piimasaadustest võetakse proov vastavas suuruses, mis võimaldab teostada tarvilikke laboratoorseid määramisi. Koos proov-asitõendiga võetud klaaspudelid või muud püsivpakendid antakse nende omanikule tagasi.

§ 112. Proov-asitõend saadusest, mille juures teostatakse bakteriooloogilisi või bioloogilisi määramisi, võetakse steriliseeritud klaaspudelisse, muudeks määramisteks minevad proovid puhastesse klaaspudelitesse või muusse puhtasse pakkimisabinõusse, mis ei põhjusta proov-asitõendi koosseisu ja omaduste muutumist kuni proovi laboratooriumi jõudmiseni. Lahetest saadustest võetud proov pitseeritakse või plombeeritakse järelevalve

teostaja poolt kauba omaniku või selle asetäitja juuresolekul. Proovi võtmine järelevalve teostaja poolt ei tohi põhjustada proov-asitõendi või proovi võtmiseks kasutatud saaduse kvaliteedi rikkiminekut.

§ 113. Saateleht, mis koos proov-asitõendiga saadetakse vastavasse laboratooriumi, peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) saatelehe numbri;
- 2) proovi võtja nime, eesnime, ametinimetuse ja ametiasukoha;
- 3) proovi võtmise kuupäeva, kellaja ja koha;
- 4) isiku nime, eesnime ja elukoha, resp. asutise või ettevõtte nimetuse ja asukoha, kelle saadusest proov võetud;
- 5) prooviks võetud saaduse kirjelduse (nimetus, liik, hulk, märgid);
- 6) isiku nime, eesnime ja elukoha, kellelt proov võetud;
- 7) proovi võtja allkirja.

Ärakiirjad proov-asitõendiga laboratooriumi saadetud saatelehest jäävad: üks proovisid võtnud järelevalve teostajale, teine saaduste omanikule, kellelt proov võetud.

§ 114. Kontrollproovid saadetakse veel samal päeval edasi vastavasse laboratooriumi. Kontrollproovid, mille juures teostatakse bakterioloogilisi või bioloogilisi määramisi, peavad laboratooriumi jõudma ühe tunni jooksul peale proovi võtmist, kui pole võimalik proovide pakkimine jääga jahutatavasse kasti laboratooriumi saatmise otstarbel.

§ 115. Laboratoorium teostab proov-asitõendist tarvilikud analüüsid vastavalt ametlikkudele standard meetoditele. Analüüsides tulemused kantakse sisse laboratooriumi kontrollanalüüsides raamatusse; ühtlasi koostab laboratoorium analüüsi tulemuste lehe kahes eksemplaris. Analüüsi tulemuste lehe üks eksemplar koos proovi saatelehega saadetakse vastavale linna- või maa-arstile, kuna ärakiirja analüüsides lehest laboratoorium saadab järelevalve teostajale, kelle poolt proov võetud.

Analüüsi tulemuste leht peab sisaldama: proovi saatelehe koostaja nime ja ametinimetuse, saatelehe numbri, proovi laboratooriumi saabumise ja analüüsimise aja, teostatud kontrollanalüüsides nimetused, analüüsi tulemuse ning analüüsi teostanud isiku ametinimetuse ja allkirja.

§ 116. Ametlikud laboratoorse analüüsi standard meetodid, kontrollproovi saatelehe ja analüüsi tulemuste lehe blankettide ühtlane vorm ja tekst määratakse kindlaks tervishoiu- ja hoolekandevalitsuse ja põllumajanduse osakonna vahelise kokkuleppe teel.

§ 117. Järelevalve teostaja, teistest, mitte laboratoorsel teel ilmsiks tulnud puudustest piima ja piimasaaduste tootmise, transpordi, pakkimise, pakendite, sildistuse ja turustamise alal teatab vastavale linna- või maa-arstile. Puudustest erivalik-piima alal ja piimatootjate ühingute tegevuse alal teatab järelevalve teostaja Põllutöoministeriumile.

§ 118. Maa- ja linnaarst kas järelevalve teostaja poolt avaldatud või laboratoorsel teel selgunud puudustest teatab saaduse omanikule, rõõskpiima esimese valiku juures ilmsiks tulnud puudustest omanikule ja ühingule ning astub tarvilikud sammud puuduste kõrvaldamiseks. Piimaseaduse § 24 teises lõikes ettenähtud alustel ja korras. Saaduste omaniku soovil maa- või linnaarst on kohustatud analüüsi tulemused teatavaks tegema ka saaduste omanikule.

7. osa.

Elluviimise eeskirjad.

§ 119. Käesolev määrus hakkab maksma 1. veebruaril 1935, välja arvatud §§ 35 ja 64—67 ülesseatud nõuded juustude rasvasisaldavusrühmadesse jaotamiseks ja märkimiseks rasvasisaldavusrühmade järgi, millised nõuded hakkavad maksma 1. maist 1935.

Eeltöid määruse §§ 5, 7, 10, 27, 30, 39, 52, 61, 72, 76, 97, 112 ja 116 eeskirjade teostamiseks ning lubade andmist §§ 7, 15, 44, 70 ja 71 alusel võib alustada pärast käesoleva määruse avaldamist.

Peaminister K. Päts.

Põllutööminister N. Talts.

Haridus- ja sotsiaalminister N. Kann.

Riigisekretär K. Terras.

793. Vabariigi Valitsuse otsus 21. novembrist 1934.

Pikendada moratooriumi Halliste Ühispingale kuni 10. jaanuarini 1935 kell 11.

Alus: Krediitasutiste seaduse § 108.

Peaminister K. Päts.

Majandusminister K. Selter.

Riigisekretär K. Terras.

794. Siseministri 22. novembri 1934 otsus Petseri linna heaks raudteel veetavate kaupade pealt maksu sisseseadmise kohta.

Alus: Linnaseaduse § 136¹ lisa ja 2. märtsi 1910 Puudamaksu seaduse § 8 (VSKK nr. 42 — 1910, art. 393).

Võtnud aluseks Petseri linnavalikogu 15. oktoobri 1934 koosoleku protokoll nr. 9 p. II andmed ning Iseäralise komisjoni 9. novembri 1934 protokollis näidatud arvamuse, Siseminister Linnaseaduse § 136¹ lisa ning 2. märtsi 1910 Puudamaksu seaduse § 8 põhjal otsustas:

Lubada Petseri linnale võtta maksu kaupade pealt, mis kohalikust raudteejaamast linna ja linnast jaama veetakse, järgmistel alustel:

1. Maks määratakse: a) Vaksali tänava mäe mahakaevamiseks ja ümberehitamiseks, alates Bogdanovka sillast kuni Aia tänavani, pindalaga 3175 ruutmeetrit; b) Butörka tänava sillutamiseks, alates Turuplatsilt kuni Kloostri tänavani, pindalaga 1100 ruutmeetrit ja c) Kloostri tänava sillutamiseks, alates Butörka tänavalt kuni Riia tänavani, pindalaga 1105 ruutmeetrit.

2. Maksu lubatakse võtta kuni 1. jaanuarini 1937, kuid selle võtmist tuleb lõpetada ka enne tähtaega, kui sisetulek sellest maksust, maha arvatud maksuvõtmise kulud, ulatab 18.000 kroonini, mis p. 1 tähendatud tööde korraldamiseks tarvilik.

3. Maksu alla kuuluvad kõik raudteejaamast linna ja linnast raudteejaama veetavad kaubad, välja arvatud: a) 2. märtsi 1910 Puudamaksu seaduse (VSKK nr. 42 — 1910, art. 393) § 5 tähendatud kaubad, b) teedekapitali ja Petseri ajutise maavalitsuse ning tema asutiste ja ettevõtete nimel saadetavad ja saadavad kaubad ning saadetised ja c) riigile kuuluv teravili.

4. Maksu võetakse väike- ja vagunsaadetistelt klasside järgi järgmises suuruses:

A. Väikesaadetistelt:

1— 3 kl.	1,5 senti	10 kg	pealt,
4— 6	„ 1,3	„ 10	„ „
7— 9	„ 1,0	„ 10	„ „
10—12	„ 0,8	„ 10	„ „
13—15	„ 0,7	„ 10	„ „
16—18	„ 0,5	„ 10	„ „
19—21	„ 0,4	„ 10	„ „

B. Vagunsaadetistelt:

1— 3 kl.	1,3 senti	10 kg	pealt,
4— 6	„ 1,0	„ 10	„ „
7— 9	„ 0,7	„ 10	„ „
10—12	„ 0,5	„ 10	„ „
13—15	„ 0,4	„ 10	„ „
16—18	„ 0,3	„ 10	„ „
19—21	„ 0,2	„ 10	„ „

Märkus 1. Suurekiirusega saadetistelt võetakse maksu väikesaadetistelt ette nähtud määral.

Märkus 2. Maksu võetakse tervetes sentides, mille juures murrud kuni poole sendini ei võeta arvesse, üle poole sendi aga loetakse täieks sendiks.

5. Maksu võtmisel ja kulutamisel tuleb täita kõiki 2. märtsi 1910 Puudamaksu seaduse ja selle täienduseks antud määruste eeskirju.

Siseminister K. Einbund.

Administratiiv-osakonna direktor E. Dolf.

795. Välisministeeriumi teadaanne.

Välisministeerium teatab, et 3. novembril 1934 deponeeriti Riias Eesti, Läti ja Leedu vahel Genfis 12. septembril 1934 sõlmitud Üksmeele ja koostöö lepingu ratifikatsioonikirjad.

Vastavalt oma artikli 8. eeskirjale astus leping jõusse kohe pärast ratifikatsioonikirjade deponeerimist, s.o. 3. novembril 1934.

Tallinnas, 22. novembril 1934.

Välisminister Jul. Seljamaa.

796. Riigivanema otsus nr. 949.

21. novembril 1934.

Panen sisekaitse ülema ülesanded Siseministrile, arvates 21. novembrist 1934.

Alus: Kaitseseisukorra seaduse muutmise seaduse § 7 (RT 99 — 21. novembril 1934).

K. Päts

Peaminister

Riigivanema ülesannetes.

K. Einbund

Peaministri asetäitja.